

Nieuws van de organisaties

Limburgse Roemeniëwerken

Vrienden van Caraci Kortessesm

Op zaterdag 28 februari houden de "Vrienden van Caraci" hun jaarlijkse dansavond!

Danny Kerckhofs zal samen met zijn medewerkers ervoor zorgen dat het weer een gezellige avond wordt. Dus: ambiance verzekerd! Iedereen hartelijk welkom.

Deuren open: 20.30u

Info: Flor Libotte, 0497 202 693, flibotte@pandora.be

Project studiebeurzen

Het project studiebeurzen van de provincie Limburg blijft behouden tot 31 december 2010. Met een duidelijk reglement en binnen een afgesproken kader.

Provincie Vlaams Brabant

De Roemeniëwerken van Vlaams Brabant gingen aanklop-

pen bij hun gedeputeerde Monique Swinnen om hen te steunen in een gezamenlijk project rond gezondheidszorg. De eerste gesprekken dateren van 2007. Op woensdag 19 november werd een cheque van 20.000 euro overhandigd aan de Roemeniëwerken van Vlaams Brabant.

De Brabantse gaan samen met de Limburgse vrienden aan gezondheidszorg in Roemenië werken. Alvast dank aan mevrouw Monique Swinnen.

Redactie

Somepro vzw
Korte Begijnenstraat 18
2300 Turnhout
Tel: 014 40 31 64
Fax: 014 40 31 70

marleen.smeyers@somepro.be
info@somepro.be
www.somepro.be

Limburg in Roemenië

Een uitgave van Somepro vzw, Korte Begijnenstraat 18, Turnhout

1ste trimester 2009

Woordje vooraf

Beste Roemeniëvrienden,

Het maken van goede voor-nemens en wensen hoort bij de aanvang van een nieuw jaar. Via deze nieuwsbrief wens ik u een jaar vol passie en energie, vol vreugde en vriendschap. Een jaar waarin dromen uit 2008 worden gerealiseerd en nieuwe uitdagingen zich aandienen. Dé uitdaging van 2008 was de opstart van ons gezamenlijke gezondheidsproject in Roemenië. Ons doel is om in Roemenië op lokaal vlak (dorp, gemeente, ... eventueel instelling) structuren uit te bouwen die de gezondheidszorg kwalitatief verbeteren, meer toegankelijk en solidair maken. Geen gemakkelijke opdracht. Maar als ik terugblik en zie hoever we reeds staan, met welk enthousiasme iedereen samenwerkt, ben ik ervan overtuigd dat we in onze opdracht zullen slagen! Ons enthousiasme werkt bovendien over de grenzen heen. Zo heeft gedeputeerde Monique Swinnen van Vlaams Brabant besloten de Roemeniëwerken in Vlaams Brabant financieel te onder-

steunen zodat ook zij kunnen beginnen met de uitbouw van de gezondheidszorg in Roemenië.

In 2008 hebben er weer verschillende vormingsinitiatieven plaatsgehad. Van deze leerrijke en positieve ervaringen kunnen jullie meer lezen in deze nieuwsbrief. Voorts is er het korte verhaal van SenoRo van Maaseik, een organisatie die zich ten doel stelt de senioren in Roemenië te ondersteunen. Tot slot kunnen jullie het verslag lezen van het prachtige benefietconcert dat eind vorig jaar werd georganiseerd. En voor allen die hun Roemeens willen bijschaven of de taal machtig willen worden: dit voorjaar wordt er door Miorita vzw opnieuw een taal cursus Roemeens georganiseerd.

Zoals jullie al wel konden opmaken, wordt dit weer een boeiende editie van onze nieuwsbrief. Ik kijk alvast uit om met jullie samen te werken in 2009!

Veel leesgenot!

Erika Thijs
Gedeputeerde van Welzijn
en Ontwikkelingssamenwerking

Gezondheidsproject neemt goede start

Na de startvergadering van het gezondheidsproject op 24 januari 2008 te Hasselt gingen de Limburgse Roemeniëwerken op een gedreven en enthousiaste manier aan de slag, samen met hun partners in Roemenië. Ze weten uit hun jarenlange ervaring dat het uitvoeren van een project niet van een leien dakje loopt, maar dat kon het enthousiasme niet temperen.

Cristina Chert (de Roemeense projectbegeleider) neemt na overleg met de Limburgse partner contact met hun partners in Roemenië en gaat ter plaatse voor bijkomende toelichting en gaat een gesprek aan met de lokale gemeenschap. Alle Roemeense partners werden door haar geïnformeerd en uitgenodigd op het eerste vormingsweekend van 3 mei in Roemenië. Drie partners reageerden onmiddellijk positief: Borsa, Baia de Cris en Cerchejeni. Op het vormingsweekend toonden ze zich bijzonder bereid om in hun gemeente te starten met een gezondheidsraad. De andere Roemeense partners namen niet zulke snelle start, maar haptten later vastberaden toe.

TER PLAATSE GAAN

Van maart tot december reisde Cristina 12 keer naar de Limburgse partners, verspreid over Roemenië. Als voorbeeld reizen we even mee op 8 oktober naar de stad Borsa (partner van Opjono). Cristina bereidde met Gabi Kotorbak, de lokale stakeholder (contactpersoon), het bezoek grondig voor. De vorming van 3 mei had

voor Gabi voldoende inhoud gegeven om zich voor te bereiden. Samen organiseren ze in het provinciehuis een vergadering met sleutelfiguren om het project toe te lichten en de mogelijkheden van een CLS (afkorting van: Consiliul Local de Sanatate / Lokale Gezondheidsraad) ter plaatse te exploreren. De vergadering startte met een presentatie over het Limburgse gezondheidsproject en zijn mogelijkheden. De vergadering leverde meer op dan ze verwachtten. Men gelooft in de ontwikkeling van een CLS in Borsa. Voor Borsa was de ondersteuning vanuit Opjono een extra reden om werk te maken van een CLS. Ook nam men de tijd om het medisch sociaal centrum van Borsa te bezoeken. Dit centrum geeft extra mogelijkheden aan het plaatselijk CLS. Men eindigde de vergadering met verslag en een spelactiviteit van de jongeren van Borsa die in augustus op jeugdbelevingscursus (van AGLT) waren geweest.

Tijdens het 2de vormingsweekend (lasi - 36 aanwezigen - zie verslag blz.4), was Borsa opnieuw aanwezig. Borsa heeft aan de andere deelnemers toegelicht hoe zij in Borsa te werk zijn gegaan en wat de volgende stappen zijn. Samen met Coman, Cerchejeni, Bordesti en Hurezani is Borsa goed gestart met de aanloop tot een CLS. Wij hopen dat er nog enkele nieuwe Roemeense gemeenten instappen en wensen alle werken met hun partner nog veel succes!

SenoRo – Maaseik & Sărmaş

De senioren van Maaseik (oud-leraars van het T.I. St.-Jansberg) willen hun leeftijdsgenoten helpen in Roemenië.

Januari 2001 startte SenoRo. Hun Roemeense roots liggen in Chesler (Blaj). Later is Sarmas (Harghitta) erbij gekomen omdat de contactpersoon (priester) daar naartoe verhuisde. Het is een kleine gemeente van 4000 inwoners, in één van de armste streken van het land, waar op straat de voetgangers nog baas zijn. SenoRo was in augustus nog ter plaatse.

Pierre Hertogs: Onze start is zowaar uit de hemel komen vallen. Mijn taak bestond sinds 1995 voornamelijk uit technische ondersteuning van transport bij andere verenigingen. Wij zijn een feitelijke vereniging geworden als voorwaarde tot het verwerven van financiële steun vanwege V.Z.W. "Ommersteyn", "Gros-Maaseik", gepensioneerden groep "Oud St.-Jan". De oprichting en renovatie werken aan het dispensarium in Chesler (Blaj) was een belangrijk feit.

Wat is de opzet van jullie organisatie?

Pierre: Kort gezegd is dat de lokale bevolking helpen met het realiseren van projecten. De vragen die vanuit de gemeenschap van Sarmas komen, worden in onze vereniging besproken. Ter plaatse hebben we contact met enklr sleutelfiguren: de echtgenote van de burge-

meester van Sarmas en een priester uit Toplita.

Wat hebben jullie gerealiseerd de voorbije jaren en wat brengt de toekomst?

Pierre: In 2003 is het dispensarium in Chesler gerealiseerd. We focussen ons nu op het cultuurhuis in Sarmas. Ook het project van de provincie, nl."gezondheidszorg en het oprichten van een lokale gezondheidsraad" is in augustus besproken.

Krijgen jullie veel respons in eigen omgeving?

Pierre: Wij ontvangen helaas geen steun meer van Gros-Maaseik sinds de toetreding van Roemenië tot de EU. In onze regio hebben wij een zeer goede samenwerking met een andere vereniging die werkzaam is in Roemenië. Voorstellen van projecten kunnen op gemeenschappelijke steun rekenen.

Over welke projecten gaat dit dan?

Pierre: Vooreerst gingen we voor de renovatie van een lagere school. Maar deze school is door de overheid afgekeurd. Ze zal afgebroken en weer opgebouwd worden. Daarom kozeb we met hen voor het project "Cultuurhuis". Alles zit op schema, de renovatie hiervan is in handen van de plaatselijke

bevolking en is reeds in volle gang. Wij ondersteunen hierbij de vernieuwing van het sanitaire gedeelte. De nieuwe aanbouw waarin de toiletten zijn ondergebracht, was al gerealiseerd.

Hoe verliep de eerste samenkomst, tijdens jullie bezoek, in het kader van het gezondheidsproject?

Pierre: De samenkomst is goed verlopen, de toelichting van het CLS project duurde ongeveer 45 minuten aan de hand van een Power Point presentatie. Dit gebeurde in aanwezigheid van Mîndru Mariana, echtgenote van de burge-

meester, 4 parochiepriesters, secretaris Mîndru Valentin, onszelf en de coördinator Cristina Chert (FDAAM). Op dat ogenblik was het de eerste bespreking (red.: ondertussen heeft Sarmas beslist om met een gezondheidsraad te starten).

Met dank aan Pierre Hertogs en Carlos Winkels (Foto's Theo Jans)

Taalcursus Roemeens te Hasselt

Miorița vzw organiseert opnieuw een voorjaarscursus Roemeens. Deze cursus, in samenwerking met de Universiteit Antwerpen en ADR Vlaanderen, richt zich tot al wie op één of andere wijze te maken heeft met Roemenië of naar mensen die om het even welke reden Roemeens willen leren.

De cursus gaat door te Hasselt in het "Huis van de diversiteit" van het Internationaal Comité te Hasselt www.huisvandiversiteit.be
Plaats: Frans Massystraat 24, 3500 Hasselt. Dit is in de onmiddellijke omgeving van het station.

De lessen vinden plaats op een dinsdag, telkens van 19 tot 22 uur, op de volgende data:

3/3, 10/3, 17/3, 24/3, 31/3, 21/4, 28/4, 5/5, 12/5, 19/5.

Info en inschrijven:

miorita@scarlet.be en www.miorita.be,
0474 307 649 (secretariaat)

Ook Roemeense zieken hebben recht op goede medische zorgen

Na de val van Ceausescu en onder impuls van de Vlaamse Wit-Gele Kruis-organisaties werden in 1994 de eerste stappen gezet voor het opstarten van het Roemeense Wit-Gele Kruis "**Crucea Alb Galbena Roumania**". Met het verdwijnen van het communisme in Roemenië onderging de gezondheidszorg daar enkele verbeteringen maar die zijn nog volstrekt onvoldoende. Nochtans vergrijsst de bevolking snel. De gezondheidszorg is in handen van de ziekenhuizen maar die werken niet altijd efficiënt. Er zijn weinig lokale voorzieningen. Thuiszorg was er onbestaande.

Ondertussen zijn er – mede met de hulp van het Wit-Gele Kruis Limburg – al een tiental afdelingen in Roemenië actief. Zij kunnen alle hulp gebruiken: de overheidsfinanciering is beperkt en er is onvoldoende basismateriaal zoals verbanden, steriel materiaal, hulpmiddelen, ... Waar mogelijk zorgt het Wit-Gele Kruis Vlaanderen voor ondersteuning. Het doorgeven van onze ervaring en knowhow en het begeleiden van de opstart is voor hen erg belangrijk.

Einde juni 2008 nog, brachten 3 verpleegkundigen van het Wit-Gele Kruis Limburg

3 auto's naar de afdeling Boekarest. Zij konden met hun Roemeense collega's mee op ronde gaan. Bijna alle bezochte patiënten drukten hen op het hart hoe belangrijk deze zorg voor hen was...

Benefietconcert voor "**Crucea Alb Galbena Roumania**"

Om het broodnodige geld in het laatje te brengen heeft het Wit-Gele Kruis Limburg een kerstconcert georganiseerd, samen met Miorita vzw. Dit concert ging door op maandag 15 december 2008 in de Kerk van Kolderbos.

Het werd een gezellige avond met een oorstrelend vertolking van "**Virtuozi Transilvanie**" of de virtuozen van Transsylvanië. Dit Roemeens muziekensemble bestaat uit zeven muzikanten en de jonge zangeres Alina Zanc. Onder leiding van

dirigent Traian Covrig brachten zij een heerlijke cocktail van Roemeense folklormuziek, werk van grote Roemeense componisten, licht klassiek, evergreens, internationale kerstliederen en 'colinde' of Roemeense kerstliederen. De Virtuozi Transilvaniei bespelen als echte virtuozen

de viool, klarinet, taragot, caval (fluit), accordeon en contrabas. De zoetgevoosde Alina overgoot dit alles met haar warme stem.

Verrassende virtuozen

Meer dan 300 aanwezigen bezochten het benefietconcert ten voordele van het Wit-Gele Kruis in Roemenië. De warme en sfeervolle kerk van Kolderbos was tot in de hoekjes gevuld. We zagen vele collega's, mensen van bevriende organisaties maar ook heel wat sympathisanten die slechts van heel ver of een beetje dichtbij iets met het Wit-Gele Kruis te maken hebben. Voorzitter Jos Froyen was er en zelfs Hendrik Van Gansbeke, coördinator van het Wit-Gele Kruis Vlaanderen, doorkruiste half Vlaanderen om aanwezig te zijn. Van op de eerste rij aanschouwde Marica, directrice van het Wit-Gele Kruis Roemenië, alles met blijdschap.

De gasten werden ontvangen met een glaasje fruitsap of Roemeense wijn en brood. Wellicht kwamen velen vooral om het project te steunen en minder uit een muzikale motivatie. Maar het is vaak wanneer je het niet echt verwacht, dat de mooiste verrassingen in het verschiet liggen: het was een prachtig concert.

De Virtuozi Transilvaniei hebben hun naam niet gestolen. Tijdens het eerste deel bracht het orkest een mengeling van Roemeense folklor en klassieke muziek van Roemeense componisten. Vrolijke en soms weemoedige klanken werden afgewisseld met enkele ludieke intermezzo's.

De violisten bespeelden elkaars viool en de fluitist verraste telkens met een nóg kleinere fluit. De 22-jarige zangeres Alina Zanc zong prachtig. Ze wist zoveel gevoel in haar zang te leggen dat de Roemeense woorden geen obstakel meer waren om de muziek te begrijpen.

Tijdens de pauze was er de gelegenheid om een glas te drinken en een standje met Roemeense snuisterijen te bezoeken. Die kon je ook kopen, net als de lekkere Roemeense wijn. In het tweede deel ging het concert iets meer de populaire toer op met Roemeense en internationale kerstliederen, aanstekelijke dansmuziek, een potpourri van Roemeense sfeermuziek en een "Ave Maria" waar je tenen van omkrulden. De bezoekers waren unaniem gecharmeerd door het concert. Organisatoren

Inge Kindt, Carine Ogiers, en Aysim Akpinar (zie foto) waren blij met de opkomst en de hulp die zij uit alle hoeken kregen.

En onze Roemeense collega's zijn blij met de steun die zij zo broodnodig hebben. De opbrengst van de benefiet zal integraal gebruikt worden om hulpmiddelen voor de Roemeense patiënten aan te kopen, zoals rolstoelen, gaankaders, antidecubitus materiaal, enz. Hartelijk dank aan allen die dit project mee mogelijk maken!

Info:

Wit-Gele Kruis Limburg
 Provinciaal secretariaat
 Carine Ogiers – Dienst Nursingbegeleiding, Welzijns campus Weg naar As 72 - 3600 GENK
 089/30 07 96
carine.ogiers@limburg.wgk.be
www.witgelekruis.be

VERSLAG TWEEDE TRAININGSWEEKEND

Gezondheidsraad CLS & ADAM in Roemenië
vrijdag 14 & zaterdag 15 november 2008

In lasi kwamen 36 gemotiveerde mensen uit 10 gemeenten samen om te werken aan de opstart van een gezondheidsraad in de eigen gemeente.

Er werd voornamelijk gewerkt aan de hand van concrete opdrachten waarbij ze in de eigen gemeente een concrete gezondheidsnood zouden aanpakken. Met andere woorden: het was geen eenrichtingsverkeer van de lesgevers naar de deelnemers maar er was veel interactie tussen de deelnemers onderling.

In de voormiddag werd er gediscuteerd over de mogelijke acties van de gezondheidsraad CLS (en ADAM). Deelnemers werden in kleine groepen ingedeeld waarbij men met verschillende gemeenten samen kwam te zitten. Elke groep bracht verslag uit. Een aantal concrete acties

werden per gemeente verder besproken (bv. aantrekken van een tandarts, start kabinet, ouderen- en ziekenbezoek, ...). De deelnemers moesten een gemeentelijk gezondheidsprobleem detecteren, dit verder analyseren en een plan uitdokteren om iets aan de situatie te veranderen.

NOG INSTAPPEN

In de toekomst zullen er nog trainingsweekends gegeven worden. Roemeniëwerkingen die graag hun partner daar naartoe zenden, kunnen hen al verwittigen. Uiteraard zijn ook de Vlaamse Roemeniëwerkingen zelf zijn van harte welkom: dan kunnen ze samen discussiëren

en overleggen. Een gezamenlijke ervaring is steeds een sterk element in de samenwerking.

De Roemeniëwerkingen van Limburg en Vlaams Brabant kunnen rekenen op een degelijke (financiële) ondersteuning door hun provinciebestuur. Concreet betekent

dit dat deze twee provincies de vormingskosten, verblijfskosten en verplaatsingskosten betalen. De andere Roemeniëwerkingen kunnen hun partner zelf ondersteunen. Het betreft hier geen grote bedragen en er kan ook beroep gedaan worden op de inbreng van de Roemeense partner zelf.

Meer informatie:
Somepro vzw, Marleen Smeyers,
marleen.smeyers@somepro.be
014/40.31.64

STUDIeweek VOOR CLS-VERANTWOORDELIJEN IN BELGIE BEGIN APRIL 2009

Het Limburgse project wil de gezondheidssituatie van de bevolking verbeteren. Dit gebeurt in overleg en in samenwerking met de bevolking (en de lokale autoriteiten). Het "instrument" daartoe is een **gezondheidsraad** (CLS) die eventueel verder kan groeien naar een mutualistische vereniging "ADAM", een vereniging waar inwoners hun eerstelijnsgezondheidszorg mee bepalen.

De gezondheidsraad is een plaats waar de problemen die individueel ervaren worden samen besproken worden. Aldus worden de individuele problemen een gemeenschappelijke nood.

Via de CLS kunnen de inwoners dan samen stappen zetten om hun gezondheidsnoden aan te pakken.

De keuzen van hun noden bepalen ze zelf, maar ze krijgen hierbij begeleiding van FDAAM, de Roemeense stichting die het project begeleidt.

In het kader van deze begeleiding wordt een vorming georganiseerd in Limburg. De Roemeense CLS-verantwoordelijken worden uitgenodigd voor een vormingsweek. De Roemeense gemeenten die reeds gestart zijn met een CLS krijgen

een gevuld programma om hun CLS verder te verstevigen. Begin april verwachten we 2 personen van volgende Roemeense gemeenten in Limburg: Borsa, Cerchejeni, Hurezani, Bordesti en Coman.

Doel van deze vorming: bespreking met de Limburgse partners, vorming door professionelen uit de gezondheidsector, plaatsbezoeken, bespreking collectieve strategie, enz.

Behalve het gemeenschappelijke programma, is er ook voldoende ruimte voor contact met de eigen Roemeniëwerkingen. Het geeft beide partijen de kans om de nodige afspraken te maken i.f.v. de uitbouw van CLS.

aankondiging

DERDE TRAININGSWEEKEND IN ROEMENIË

Gezondheidsraad CLS & ADAM in Roemenië
vrijdag 1 mei & zaterdag 2 mei 2009